

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIğI

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE
ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK
TELAFİ EĞİTİMİ
ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

Ankara 2018

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع جزئياً ممول من قبل الاتحاد الأوروبي

İÇİNDEKİLER

1. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK TELAFİ EĞİTİMİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI	3
1.1. PROGRAM'IN AMACI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.2. PROGRAM'IN DAYANAĞI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.3. ARKA PLAN VE KAVRAMSAL YAKLAŞIM	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.5. PROGRAM'IN YAPISI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
2. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK TELAFİ EĞİTİMİ TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI	12
2.1. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	13
2.2. ÖĞRENME ÖĞRETME YAKLAŞIMI	14
2.3. UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	15
2.4. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	20
2.5. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI SEVİYELERE GÖRE ÖĞRENME BECERİLERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRE TABLOSU	21
3. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK TELAFİ EĞİTİMİ TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	22
3.1. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 1-3 A SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	22
3.2. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 1-3 B SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	28
3.3. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 4-5 SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	35
3.4. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 6-7 SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	41

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع من تمويل من قبل الاتحاد الأوروبي

1. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK TELAFİ EĞİTİMİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı (YÖTEP), Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından Avrupa Birliği (AB) hibesi ile finanse edilen “**Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PICTES)**” kapsamında, resmî okul dışında olan ve/veya eğitimine çeşitli nedenlerden dolayı uzun bir süre ara vermiş ya da devam edememiş 9-15 yaş aralığındaki başta geçici koruma statüsündeki Suriyeli öğrenciler olmak üzere ülkemizde bulunan yabancı uyruklu öğrenciler için açılacak olan “Telafi Eğitimleri”nde kullanılmak üzere hazırlanmıştır.

Program hazırlanma aşmasında mevzuat ve iyi uygulamalar incelenmiş, Bakanlığımız birimleri ile görüşmeler yapılmış, projenin öncelikli olarak uygulandığı illerden istatistikî veriler, raporlar ve ihtiyaç analizleri toplanmış, telafi eğitimi, yetiştirici eğitim ve hazırlık kursları alanlarında var olan öğretim programları analiz edilmiş ve **Taslak Telafi Eğitimi Öğretim Programı** hazırlanmıştır.

Taslak Telafi Eğitimi Öğretim Programı’nın genel çerçevesi oluşturulurken öğrencilerin eğitime erişim sağlayamadığı yılları telafi etmek amacıyla hazırlanmış ve uygulanmış “**Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı (YSÖP)**” temel alınmıştır. Bu programın seçilmesinde aşağıda belirtilen nedenler öncelikle etkili olmuştur.

- Telafi ihtiyacı için hazırlanması,
- Bakanlıkça onaylanmış ve başarıyla uygulanmış bir program olması,
- kazanım ve etkinlik bazlı bir çerçeveye sahip olması,
- uygulamaya ve saha çalışmalarına yönelik birçok rapor ve analizlerin bulunması,
- temel eğitim seviyesi için hazırlanmış olması,

Ancak “**Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı**”nın oldukça yoğun bir içeriğe sahip olması, yeni örgün öğretim programlarına göre güncellenmesi gereken kazanımları içermesi, yabancı uyruklu öğrencilere yönelik hazırlanmamış olması gibi nedenler, Telafi Eğitimlerinde kullanılmak üzere yeni bir programın hazırlanması ihtiyacını doğurmuştur.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع جزئياً ممول من قبل الاتحاد الأوروبي

Türkiye'nin farklı illerinden gelen alan uzmanları, program uzmanları ve öğretmenlerin katılımıyla bir çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştayda “Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı”nın kazanımları, Milli Eğitim Bakanlığı örgün eğitim öğretim programları, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) Kurs Programı’nda yer alan kazanımların revize edilmesiyle hazırlanan **Taslak Telafi Eğitimi Öğretim Programı**, Bakanlığımız birimlerinin görüşüne sunulmuş ve talep edilen düzeltmeler Program’a yansıtılmıştır.

Taslak Telafi Eğitimi Öğretim Programı, Proje ekibince hazırlanan kılavuz ekinde kullanıcılara ulaştırılarak Proje'nin öncelikli olarak uygulandığı 23 il arasından 7 ilde pilotlanmıştır. Program uygulanırken sahadan oldukça olumlu dönütler alınmış, pilotlama sonrası alınan görüşler, saha raporları, uygulama örnekleri ile Program'ın aksayan yönleri derlenmiş ve ayrıca raporlanmıştır.

Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB), Öğretim Programları’nda (2018) redaksiyon ve tashih düzeyinde düzeltme ve düzenlemeler yaptığından **Taslak Telafi Eğitimi Öğretim Programı**'nın tekrar revize edilme ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Ayrıca saha raporları, alınan görüşler ve uygulamaya ilişkin değerlendirme notları dikkate alınarak revize çalışmayı yapılmış; Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı görüşleri de yansıtılarak **Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı** hazırlanmıştır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

1.1. PROGRAM'IN AMACI

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı ülkemizde resmî okul dışında olan ve/veya eğitimine çeşitli nedenlerden dolayı ara vermiş ya da devam edememiş 9-15 yaş aralığındaki başta Geçici Koruma Altındaki Suriyeli öğrenciler olmak üzere tüm yabancı uyruklu öğrencilerin kendi akranları ile eşit şartlarda ve kalitede eğitim görmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri doğrultusunda hazırlanan **Çerçeve Öğretim Programı** yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe bilme seviyeleri üzerinde şekillendirilmiştir. **Çerçeve Öğretim Programı** içerisinde hiç Türkçe bilmeyen öğrenciler için de hiç öğrenilmeyen veya eksik kalan Türkçe dil yeterlilik düzeyine göre kapsayıcı bir yaklaşım uygulanmıştır.

Çerçeve Öğretim Programı'nda Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler dersleri öğretim programlarına yer verilerek eğitim dışında kalmış yabancı uyruklu öğrencilerin gerek akademik başarıları gerekse okula ve okul ortamına uyumları amaçlanmıştır. Yabancı uyruklu öğrencilerin okula devam edemedikleri dönemleri kapsayan akademik bilgi, beceri ve yetkinlikleri edinmemeleri nedeniyle, okula yeniden başladıkları süreçte kendilerini başarısız ve yetersiz hissetmelerini engelleyecek şekilde belirlenen ilgili derslere ait kilit kazanımlar sayesinde hem başarı hissi oluşturularak kendilerine güven duymaları sağlanacak hem de psiko-sosyal destek ve travma ile başa çıkmaları temin edilmiş olacaktır.

Ayrıca **Çerçeve Öğretim Programı**'nda ayrı bir ders olarak yer verilen Rehberlik dersi ve uygulamaları sayesinde savaş ve göçün olumsuz etkilerini yaşayan yabancı uyruklu öğrencilerin hayata tutunabilmeleri sağlanacaktır. Sosyal hayatta yer almak ve sosyalleşmek açısından bakıldığında okulların sosyal çevre ve uyum üzerine katkısı özellikle bu çocuklar için kaçınılmaz bir ihtiyaçtır.

Çerçeve Öğretim Programı bütüncül bir yaklaşımla, okul dışında kalmış birçok yabancı uyruklu öğrencinin kendi yaşlıları ile birlikte eğitim alabilmelerini sağlamak amacıyla, hızlandırılmış ve yoğunlaştırılmış bir öğretim programı olmasının yanında, seviyeler arası geçişi sağlayan ve Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu öğrenciler için de alternatif bir çerçeve programdır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع جزئياً من قبل الاتحاد الأوروبي

1.2. PROGRAM'IN DAYANAĞI

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığı 2015-2019 Stratejik Planı, Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2015-2019 Stratejik Planı, Stratejik Amaç 1 *“Bütün bireylerin eğitim ve öğretime adil şartlar altında erişmesini sağlamak.”* olarak tanımlanmış olup bu amaca yönelik belirlenen Stratejik Hedef 1.1 *“Plan dönemi sonuna kadar dezavantajlı gruplar başta olmak üzere, eğitim ve öğretimin her tür ve kademesinde katılım ve tamamlama oranlarını artırmak.”* şeklinde belirtilmiştir. Söz konusu Stratejik Hedef kapsamında tanımlanan Strateji 7’de *“Mülteciler, geçici koruma altındaki yabancılar veya vatansız olarak yurdumuzda bulunanların da buldukları süreçte eğitim görmelerini sağlamak üzere bu öğrencilerin **eğitim sistemine entegrasyonunun sağlanmasına yönelik çalışmalar** yapılacaktır.”* ifadesi; Strateji 8’de ise *“Mülteciler, geçici koruma altındaki yabancılar veya vatansız olarak yurdumuzda bulunanların denklik işlemlerinde yaşanan sorunların giderilmesi ve **bu alanda eğitime ilişkin yaşanan genel sıkıntıların bertaraf edilmesi için uluslararası kuruluşlarla iş birliği içinde çalışmalar** yapılacaktır.”* ifadesi yer almaktadır.

Ülkemizde yaşayan geçici koruma altındaki Suriyeliler ve yabancılar için en önemli sorunlardan birisi eğitim dışında kalmış öğrencilerin eğitim sistemimiz içerisinde yer almalarını sağlamaktır. Bakanlığımız Nisan 2018 verilerine göre ülkemizde bulunan geçici koruma altındaki öğrencilerin, geçici eğitim merkezlerine devam eden öğrenciler de dâhil olmak üzere, sadece %62,11’i okullaştırılmış durumdadır.

1.3. ARKA PLAN VE KAVRAMSAL YAKLAŞIM

11 Nisan 2013 tarihli ve 28615 sayılı Resmî Gazete ile yayımlanarak yürürlüğe giren 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında geçici koruma statüsüne alınan Suriyeli çocukların eğitime erişimlerini sağlamak için Bakanlığımız 2014/21 sayılı Genelge ile Geçici Eğitim Merkezlerinin açılışı ve işletilmesine yönelik hükümler düzenlemiştir.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع جزئياً ممول من قبل الاتحاد الأوروبي

Geçici Eğitim Merkezleri, kamplarda ve kamp dışındaki Suriyeli öğrencilere yönelik, kurum ve kuruluşların desteğinde, Valilik izni ve denetimi altında, gönüllü Suriyeli eğiticiler tarafından revize edilmiş ve gözden geçirilmiş Arapça müfredata göre öğretim yapılan kurumlardır. Bu kurumların büyük bir bölümü Bakanlığımız okulları bünyesinde ikili eğitim yapan (sabah devresinde Türk öğrencilerin eğitim gördüğü resmî okul, öğleden sonra ise geçici eğitim merkezi olarak Suriyeli öğrencilere eğitim vermek için kullanılan) eğitim merkezlerinden oluşmaktadır.

Suriye'deki iç karışıklık ve savaş süresinin uzaması ve artan sığınmacı sayısı, Suriyeli çocukların Türk eğitim sistemi içerisinde eğitim görmelerini zorunlu kılmıştır. Bu süreç içerisinde, Bakanlığımız Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü bünyesinde Mayıs 2016 yılı itibariyle “Göç ve Acil Durum Eğitim Daire Başkanlığı” kurulmuştur. Geçici Eğitim Merkezlerine sağlanan uluslararası mali destekler, AB ve diğer uluslararası fonlarla birlikte başta Suriyeli çocuklar olmak üzere yabancı uyruklu öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonunun sağlanması amacıyla yönelik çalışmalar hızlandırılmıştır. Bu aşamadan sonra Geçici Eğitim Merkezleri, Türkçe dil eğitimin yoğun olarak verildiği bir “geçiş” eğitim merkezi olma işlevini üstlenmiştir. 2016-2017 eğitim öğretim yılından itibaren ise Geçici Eğitim Merkezlerine kademeli olarak bir, beş ve dokuzuncu sınıf öğrenci kayıtları alınmamaktadır.

Bu süreçte, doğrudan AB hibesi ile geliştirilen “**Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi**” bu amaçla hazırlanarak doğrudan Bakanlığımızca yürütülmeye başlanmıştır.

Bununla birlikte Geçici Eğitim Merkezlerinin bulunmadığı iller de dâhil olmak üzere Suriyeli çocuklara yönelik kapsamlı bir okullaşma kampanyası, Bakanlığımızın tüm Genel Müdürlükleri ile birlikte yürütülmüştür. Yıllara göre resmî okullarda eğitim gören Geçici Koruma Altındaki Suriyeli ve yabancı uyruklu öğrenci sayısında bir artış yaşanmıştır. Bakanlığımız Mart 2018 verilerine göre (**bkz. Tablo-1**) örneğin 2015-2016 eğitim-öğretim yılında resmî okuldaki yabancı uyruklu öğrenci sayısı 62.357 civarında iken, 2017-2018 eğitim öğretim döneminde resmî okuldaki yabancı uyruklu öğrenci sayısı, 382.343 seviyelerine ulaşmıştır. Yani resmî okullarda Türk eğitim sistemi içerisindeki Suriyeli çocuk sayısı iki yılda altı kattan daha fazla artmıştır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع ممول من قبل الاتحاد الأوروبي

Yıllar	Resmî Okul	Resmî Okula Kayıtlı Toplam Öğrenci Oranı	Geçici Eğitim Merkezi	Geçici Eğitim Merkezi Toplam Oranı	Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı	Çağ Nüfusu	Okullaşma Oranı
2014-2015	40.000	% 17,39	190.000	% 82,61	230.000	756.000	% 30
2015-2016	62.357	% 20,03	248.902	% 79,97	311.259	834.842	% 37
2016-2017	201.505	% 40,91	291.039	% 59,09	492.544	833.039	% 59
2017-2018	382.343	% 63,31	221.586	% 36,69	603.929	976.200	% 61,87

- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü “Geçici Koruma Kapsamı Altındaki Öğrencilerin Eğitim Hizmetleri” Mart 2018 https://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_03/26120318_26-03-2018_Ynternet_BYlteni.pdf (İndirme Tarihi 05.05.2018)

Tablo-1. Yıllara Göre Ülkemizde Eğitime Erişimi Sağlanan Suriyeli Öğrenci Sayısı ve 2017-2018 Örgün Eğitime Erişim

Bu süreçte okul dışında kalmış veya uzun süre (bir yıldan daha fazla) okula devam etmeyen öğrencilerin denklik işlemlerinin yapılması sonucu, resmî okullara kayıt edilme süreçlerinde Telafi Eğitimi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Her geçen yıl içinde okul dışındaki Suriyeli öğrenci sayısı ve Telafi Eğitimi ihtiyacı artmaktadır.

Çerçeve Öğretim Programı'nın uygulandığı Telafi Eğitimleri sayesinde, okul dışında kalmış birçok yabancı uyruklu öğrenciye ilk kez okula devam etme şansı verilmiş olacaktır. Telafi Eğitimi süreci öğrencilerin, eksiklerinin hızlandırılmış ve yoğunlaştırılmış bir öğretim programı ile kilit kazanımların aktarılmasıyla, kendi yaşlıları ile aynı sınıfta, eksikliklerden kurtulmuş, rahat ve uyumlu hissedebilecekleri bir eğitim sürecine hazırlıktır.

Çerçeve Öğretim Programı'nda Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler ve Rehberlik olmak üzere 5 (beş) derse ait öğretim programına yer verilerek eğitim dışında kalmış yabancı uyruklu öğrencilerin gerek akademik başarıları gerekse okula ve okul ortamına uyumları amaçlanmıştır.

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı bütüncül bir yaklaşımla, okul dışında kalmış birçok yabancı öğrencinin kendi yaşlıları ile birlikte eğitim alabilmelerini sağlamak amacıyla, hızlandırılmış ve yoğunlaştırılmış bir öğretim programı olmasının yanında, seviyeler arası geçişi sağlayan ve Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu öğrenciler için de alternatif bir çerçeve programdır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع جزئياً ممول من قبل الاتحاد الأوروبي

1.4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Çerçeve Öğretim Programı'nda, öğrencilerin süreç içerisinde izlenmesi, yönlendirilmesi, öğrenme güçlüklerinin belirlenerek giderilmesi, anlamlı ve kalıcı öğrenmenin desteklenmesi amacıyla sürekli geri bildirim sağlanmasına yönelik bir ölçme-değerlendirme anlayışı benimsenmelidir. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

Sonuçta elde edilen sayısal değerlerin anlam kazanabilmesi, öğrencinin gelişiminin izlenmesi ve bu gelişime bağlı olarak öğrencinin yönlendirilmesi, programda önemsenen ilkeler arasındadır.

Ölçme ve değerlendirmede esas alınan bakış açısı, ürün kadar sürecin de değerlendirildiği bir ölçme ve değerlendirme anlayışına dayanmaktadır. Bu nedenle, sürecin sonunda öğrencinin ortaya koyduğu öğrenme ürünü ile birlikte gösterdiği performansın da değerlendirilmesi önerilmektedir. Programda hedef kitlenin özgünlüğü nedeniyle geleneksel ölçme araçları ile elde edilen sayısal verilerin tek başına anlam ifade etmediğinden yola çıkılarak tamamlayıcı ölçme yöntem ve tekniklerinin kullanılması önerilmektedir. Bu yöntem ve teknikler öğrencilere bilgi, beceri, duyuş ve diğer performanslarını sergileyebilecekleri çoklu fırsatlar sunacaktır.

Tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin kullanımına önem verilmiştir. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınarak değerlendirilir. Ölçme ve değerlendirme süreci öğretmen ve öğrencinin aktif katılımıyla gerçekleşir. Ayrıca öğrencilerin öğrenme süreci ve bu süreç sonundaki performanslarını izlemek ve değerlendirmek için uygun şartlar dâhilinde teknolojiden de faydalanılır.

1.5. PROGRAM'IN YAPISI

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı her seviye için toplam süre 480 (dört yüz seksen) saat olup örgün eğitime hazırlık ve yetiştirme amacıyla haftada 30 (otuz) saatlik eğitim sürecini içermektedir.

Bu sayede, hedef kitlenin okul hayatına ve sosyal hayata uyumlarının kolaylaştırılması, kendilerine olan güvenlerini, geleceğe ait umutlarını güçlendirmek için akademik başarılarının desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla program çerçevesi olarak, Bakanlığımızca eğitimden uzak

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

kalmış öğrencilerin okullaştırılması amacıyla geliştirilen **Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı** temel alınmıştır.

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı uygulama haftalık Ders Dağılım Çizelgesi Tablo 2’de sunulmaktadır.

DERSLER		TELAFİ EĞİTİMİ 1-3 A PROGRAMI (16 Hafta)	TELAFİ EĞİTİMİ 1-3 B PROGRAMI (16 Hafta)	TELAFİ EĞİTİMİ 4-5 PROGRAMI (16 Hafta)	TELAFİ EĞİTİMİ 6-7 PROGRAMI (16 Hafta)
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	25	20	15	15
	Matematik	-	5	4	4
	Fen Bilimleri	-	-	4	4
	Sosyal Bilgiler	-	-	2	2
	Rehberlik	2	2	2	2
	ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI	27	27	27	27
SEÇMELİ DERSLER	Görsel Sanatlar	1	1	1	1
	Müzik	1	1	1	1
	Oyun ve Fizikî Etkinlikler	2	2	-	-
	Beden Eğitimi ve Spor	-	-	2	2
	Drama	1	1	1	1
	Zekâ Oyunları	-	-	1	1
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI	3	3	3	3	
TOPLAM DERS SAATİ	30	30	30	30	

* Rehberlik ve seçmeli dersler her programda yer almaktadır.

* Sosyal Bilgiler ve Fen Bilimleri dersleri Telafi Eğitimi 4-5 Programı ile başlamaktadır.

* GKAS çocukların okula uyumlarını sağlamak ve temel yaşam becerilerinin gelişimine yardımcı olmak amacıyla okul idaresinin uygun gördüğü gün ve saatlerde Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine uygun olarak, aylık, sosyal etkinlikler de düzenlenebilir.

* Eğitim - Öğretim süresi, tüm programlar için 480 saat/ 80 gün/ 16 haftadır.

Tablo-2. Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Çerçeve Öğretim Programı Haftalık Ders Dağılım Çizelgesi

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

Çerçeve Öğretim Programı 4 (dört) seviye programdan oluşmaktadır. Program sarmal bir anlayışta uygulanmakta olup; hedef kitle olan 9-15 yaş arası yabancı uyruklu öğrencilere her seviyede rehberlik, sosyal uyum ve kişisel gelişime yönelik bir seçmeli ders ve sosyal etkinlikler program süresince uygulanacaktır. Buna göre;

- **1-3 A Seviyesi:**

Hedef Kitle: *Türkçe bilmeyen veya Okuryazar olmayan 9-15 yaş arası yabancı uyruklu çocuklar*

Zorunlu Dersler ve Süresi: *25 ders saati Türkçe, 2 ders saati Rehberlik*

Diğer Dersler ve Etkinlikler: *3 ders saati seçmeli dersler ve sosyal etkinlikler*

- **1-3 B Seviyesi**

Hedef Kitle: *Programı izleyebilecek düzeyde Türkçe bilen 9-15 yaş arası yabancı uyruklu çocuklar*

Zorunlu Dersler ve Süresi: *25 ders saati Türkçe, 5 ders saati Matematik, 2 ders saati Rehberlik*

Diğer Dersler ve Etkinlikler: *3 ders saati seçmeli dersler ve sosyal etkinlikler*

- **4-5 Seviyesi**

Hedef Kitle; *Türkçe okuma yazma bilen, 1,2 ve 3. sınıf bilgi ve becerilerine sahip 9-15 yaş arası yabancı uyruklu çocuklar*

Zorunlu Dersler ve Süresi: *15 ders saati Türkçe, 4 ders saati Matematik, 4 ders saati Fen Bilimleri, 2 ders saati Sosyal Bilgiler, 2 ders saati Rehberlik*

Diğer Dersler ve Etkinlikler: *3 ders saati seçmeli dersler ve sosyal etkinlikler*

- **6-7 Seviyesi**

Hedef Kitle; *Türkçe okuma yazma bilen ve 4 ve 5. sınıf bilgi ve becerilerine sahip 9-15 yaş arası yabancı uyruklu çocuklar*

Zorunlu Dersler ve Süresi: *15 ders saati Türkçe, 4 ders saati Matematik, 4 ders saati Fen Bilimleri, 2 ders saati Sosyal Bilgiler ve 2 ders saati Rehberlik*

Diğer Dersler ve Etkinlikler: *3 ders saati seçmeli dersler ve sosyal etkinlikler*

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع جزئياً ممول من قبل الاتحاد الأوروبي

2. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK TELAFİ EĞİTİMİ TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı, eğitime çeşitli nedenlerden dolayı ara vermiş/devam etmeyen, zorunlu öğrenim çağında olup okula hiç kaydı yapılmamış 9-15 yaş grubundaki Türkiye’de yaşayan öncelikle Suriyeli çocukları ve yabancı uyruklu diğer çocukların akranları ile birlikte eğitim-öğretime devam edebilecekleri temel becerileri kazandırmak ve onlara Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanmıştır.

Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı hazırlanırken Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Türkçe Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı (YSÖP), Milli Eğitim Bakanlığı Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018), Okul Öncesi Eğitim Programı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yabancılara Türkçe Öğretimi (6-12 Yaş) Kurs Programı, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni, Ankara Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kazanımları, Yunus Emre Enstitüsü Yabancı Dil Olarak Türkçe Kazanımları, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında hazırlanmış olan ders kitapları incelenmiştir.

Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı 1-3 A seviyesi, eğitime çeşitli nedenlerden dolayı ara vermiş veya hiç resmî okula devam etmemiş yabancı uyruklu çocukları kapsadığı için söz konusu Program’da hem temel düzeyde Türkçe hem de okuma yazma öğretmek hedeflenmiştir.

Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı 1-3 B seviyesine devam eden yabancı uyruklu çocukların başlangıç düzeyinde Türkçe bildiği var sayıldığından söz konusu Program’da ağırlıklı olarak Milli Eğitim Bakanlığı Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanımlarından ve Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü Yabancılara Türkçe Öğretimi Kurs Programı’nın 2 ve 3. seviye temalarından yararlanılmıştır.

Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı 4-5 ve 6-7 seviyelerinde Milli Eğitim Bakanlığı Türkçe Dersi Öğretim Programı’nın (2018) 4-7. sınıflar kazanımları esas alınmıştır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

2.1. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri doğrultusunda hazırlanan Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı ile çocukların;

- dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi,
- Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarının sağlanması,
- okuduğu, dinlediği/izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarının; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması,
- okuma yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanmalarının sağlanması,
- duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerinin sağlanması,
- bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi,
- basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerilerinin geliştirilmesi,
- okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmelerinin ve sorgulamalarının sağlanması,
- millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermelerinin sağlanması, millî duygu ve düşüncelerinin güçlendirilmesi,
- Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması,
- Türkçe öğrenmeye istekli olmalarının sağlanması,
- Türkiye'deki kültürü tanımalarının sağlanması,
- seviyelerine uygun bir şekilde kültürel değerleri fark ederek farklı olana anlayış ve saygı göstermelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع من تمويل من قبل الاتحاد الأوروبي

2.2. ÖĞRENME ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Dil öğrenimi doğrusal bir faaliyet olmadığından dört temel dil becerisinin kazandırılmasında tek bir öğrenme öğretme yaklaşımı benimsenmemeli, farklı öğretim yöntem ve teknikleri bir arada ve dengeli şekilde kullanılmalıdır. Öğrenme öğretme süreci planlanırken öğrencilerin bireysel ve sosyokültürel farklılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Kullanılan öğretim yaklaşımları ve öğrenme etkinlikleri öğrencilerin önceki öğrenmelerini geliştirmeli, yanlış öğrenmeleri düzeltmeli, ilgilerini çekmeli, sınıf içinde ve dışında anlamlı uygulamalar yapmalarını teşvik edici olmalıdır.

Öğrencilerin öğrenme öğretme sürecine aktif katılımı sağlanmalı ve öğrenciler kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almaları konusunda teşvik edilmelidir. Öğrencilerin öğrendiklerini içinde yaşadıkları sosyokültürel ve çevresel durumlarla ilişkilendirmelerine imkân sağlayan, aktif olarak katılabileceği etkinlik ve çalışmalara Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı'nda yer verilmelidir. Bu tarz etkinlik ve çalışmalar öğrenmeyi daha anlamlı ve kalıcı kılmakla birlikte öğrencilerin öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlayacaktır.

Öğrenme öğretme sürecinde mümkün olduğunca bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılmalıdır. Bu teknolojilerin kullanılması öğretim stratejilerini zenginleştirirken aynı zamanda öğrencilerin öğrenmelerini destekleyecektir. Öğrenciler verileri toplama, organize etme ve sınıflamada, elde ettikleri bulguları yazma, düzenleme ve sunmada bilgisayar programlarından yararlanmaları için teşvik edilmelidir.

Dersin işlenişinde ve uygulamalarda görsel iletişim araçlarına yer verilmeli; slayt, bilgisayar, televizyon, etkileşimli tahta, internet, EBA içerikleri vb. etkin olarak kullanılmalıdır. Teknolojik araç ve gereçler kullanılırken gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik göz önünde bulundurulmalı ve internetin güvenli kullanımı konusunda gerekli uyarılar yapılmalı ve tedbirler alınmalıdır. Dijital kaynakların, özellikle internetten indirilen materyallerin kullanımında intihal yapılmamalı, etik kurallara ve telif haklarına uyulmalıdır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع من تمويل من قبل الاتحاد الأوروبي

2.3. UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

İlk Okuma Yazma Süreci

Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı'nda ilk okuma yazma öğretimine ayrı bir önem verilmiş ve “Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi” benimsenmiştir. İlk okuma yazma öğretimi dik temel harflerle gerçekleştirilir.

İlk okuma yazma öğretimi, temel düzeyde okuma ve yazma becerileri ile sınırlı değildir. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, analiz sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesinde ilk okuma yazma öğretiminin önemli bir işlevi vardır. Bu bağlamda Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaya dönük becerilerin kazandırıldığı bir *ilk okuma yazma öğretimi* amaçlanmaktadır.

Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi

İlk okuma yazma sürecinde şu aşamalar izlenmelidir:

1) İlk okuma yazmaya hazırlık

- Dinleme eğitimi çalışmaları
- Parmak, el ve kol kaslarını geliştirme çalışmaları
- Boyama ve çizgi çalışmaları

2) İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme

- Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme
- Harfi okuma ve yazma
- Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma
- Metin okuma

3) Bağımsız okuma ve yazma

1) İlk Okuma Yazmaya Hazırlık

a) Dinleme Eğitimi Çalışmaları: Dinleme eğitimi çalışmaları ilk okuma yazma öğretiminin başında, ilk harfin (e) öğretimine geçmeden önce gerçekleştirilmeli ve tamamlanmalıdır. Öğrencilere harflerin sesleri verilmeden, doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesler dinletilmelidir. Dinletilen sesin kaynağını fark etmeleri sağlanmalıdır. Ardından doğal ve yapay ses kaynaklarına karşılık gelen

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

duyduğu sesleri tanıma, ayırt etme ve taklit etme çalışmaları yapılmalıdır. Dinleme eğitimi çalışmaları, öğrencilerin ilk okuma yazma öğrenirken ses harf ilişkisini daha kolay çözebilecekleri ve harfleri doğru ve net seslendirmelerini sağlayacak nitelikte olmalıdır.

b) Parmak, El ve Kol Kaslarını Geliştirme Çalışmaları: Yazmaya başlamadan önce öğrencilerin parmak, el ve kol kaslarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmalar boyama ve çizgi çalışmaları öncesinde öğrenciyi destekleyecek nitelikte olmalıdır.

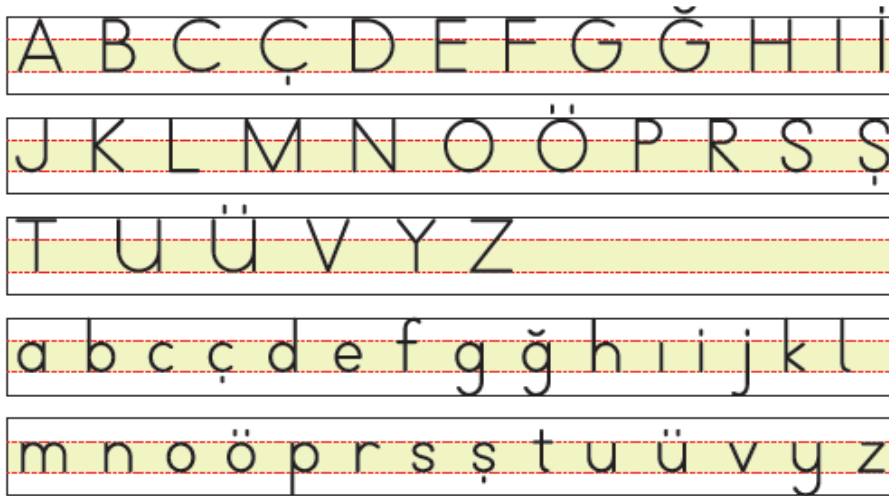
c) Boyama ve Çizgi Çalışmaları: Boyama ve çizgi çalışmalarına başlamadan önce öğrencilerin kalemi hangi eliyle tuttuğu tespit edilmelidir. Sol elini kullanan öğrenciler, sağ ellerini kullanmaları hususunda zorlanmamalıdır. İki elini de kullanabilen öğrenciler hangi elle daha rahat yazmakta iseler o eli kullanmaya teşvik edilmelidir.

Çizgi çalışmaları yazılacak harfin yapısal özelliklerine uygun olarak harflerin yazım yönleri, ana karakterleri ve yazım estetiği göz önüne alınarak öğrencilere el esnekliği kazandıracak nitelikte olmalıdır.

Dik temel harflerle yazmaya hazırlık için dik, eğik, dairesel ve yatay çizgiler çizdirilmelidir. Dik Temel yazma biçiminde dairesel çizgi öğretilirken, saatin 2 noktasından başlanmalı, sola doğru eller kâğıttan kaldırılmadan aynı noktaya gelene kadar çizdirilmelidir. Dik temel harflerin yazılış yönleri, soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru gösterilmelidir.

2) İlk Okuma Yazmaya Başlama ve İlerleme

İlk okuma yazmada kullanılacak dik temel harfler tabloda gösterilmiştir.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع من تمويل من قبل الاتحاد الأوروبي

Okuma yazma öğretimi süreci boyunca dört çizgi, üç aralıktan oluşan standart yazı defteri kullanılmalıdır.

Yazı defterindeki satır aralığı 4 5 4 oranında, en az 1,3 cm genişliğinde olmalıdır. Yazı defterindeki satırlar ilk okuma yazma öğretimi boyunca kullanılacak materyallerde harflerin ve hecelerin verildiği aşamalar daha geniş satır aralığı kullanılmalıdır.

Okuma yazma öğretimi tamamlandıktan sonra standart yazı defteri veya çizgili defter kullanma kararı, öğretmen ve öğrencilerin inisiyatifindedir. Yazmada zorluk yaşayan öğrenciler ile yazma çalışmalarına standart yazı defteri ile devam edilebilir.

a) Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme

Okuma yazma öğretiminde ilk olarak ses hissettirilmelidir. Ardından öğrencilere sesin karşılığı olan harf gösterilmeli ve ses harf ilişkisi kavratılmalıdır.

b) Harfi okuma ve yazma

Ses harf ilişkisi kavratıldıktan sonra harflerin okunmasına ve yazılmasına geçilmelidir. Öğrenci yazma çalışmalarında harflerin yazım şekilleri, yönleri, geometrisi, eğimi, dikliği konusunda zorlanmamalıdır.

Öncelikle öğrencilerin harfin temel formunu oluşturmaları beklenmelidir. Önce büyük harfin yazımı hemen ardından küçük harfin yazımı yönleriyle birlikte gösterilmelidir.

Dik temel yazı ile ilk okuma yazma öğretimi aşağıdaki harf grupları sırasına göre yapılmalıdır. Okuma yazma çalışmalarındaki dik temel yazı için hazırlanan harf grupları tabloda sunulmuştur.

1. Grup	e. l. a. k. i. n	E. L. A. K. İ. N
2. Grup	o. m. u. t. ü. y	O. M. U. T. Ü. Y
3. Grup	ö. r. i. d. s. b	O. R. İ. D. S. B
4. Grup	z. ç. g. ş. c. p	Z. Ç. G. Ş. C. P
5. Grup	h. v. ğ. f. j	H. V. Ğ. F. J

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع من تمويل من قبل الاتحاد الأوروبي

c) Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma

Birinci harf grubunun ikinci harfi olan “l” öğretiminden sonra hece öğretimine geçilmelidir. Hece öğretimi sırasında büyük harf kullanılmamalıdır. Hece tek başına değerlendirilmeli ve küçük harflerle gösterilmelidir.

İlk önce “e” sesine, sonra “l” sesine vurgu yaparak iki sesin birlikte söylenmesi sağlanmalıdır.

Örnek: e+l = el kapalı hecesine ulaşılmalıdır.

Kapalı hecenin gösteriminden sonra açık hece gösterilmelidir.

Örnek: l+e = le açık hecesine ulaşılmalıdır.

Harflerde ilerlendikçe her zaman önce kapalı hecelere sonra açık hecelere ulaşılmalıdır. Ardından üç ve dört harfli heceler gösterilmelidir. Oluşturulacak üç ve dört harfli heceler öğrencinin anlamlandırabileceği kelimelerden seçilmelidir. Anlamını bilemeyeceği türden kelimelere yer verilmemelidir. Hece türlerinin tamamı kolaydan zora doğru aşamalı olarak tanıtılmalıdır.

Örnek: a, al, la, kel, kal, kalk

Bu heceleri oluştururken anlamlı ve işlek hecelere öncelik verilmelidir.

Kelimeler oluşturulurken görsellerle desteklenebilecek, öğrencinin ön bilgileriyle anlamlandırabileceği kelimelere öncelik verilmelidir.

Örnek: e + la = Ela

la + le = lale

ka + le = kale

e + lek = elek

Yeni oluşturulan kelimeler gösterildikten sonra cümle içinde kullanılmalıdır. Kelimelerin arasında uygun boşluklar bırakmaları sağlanmalıdır.

Örnek: elek →Ela elek al.

Cümleler oluşturulurken okunuşu ve yazılışı öğretilmemiş kelimelerin yerine görseller kullanılmamalıdır.

Örnek: «Ela elma al.» cümlesinde «elma» kelimesinin okunuşu ve yazılışı bu harf grubunda öğretilmediğinden «elma» kelimesinin yerine görseli kullanılarak cümle oluşturulmamalıdır.

Ela al.

Sadece okunuşu ve yazılışı öğretilmiş kelimelerin yerine görsel kullanılabilir.

Örnek: «Ela lale al.» Bu cümlede «lale» kelimesinin okunuşu ve yazılışı öğretildiği için bu kelimenin yerine görseli kullanılarak cümle oluşturulabilir ve etkinliklerde kullanılabilir.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع من تمويل من قبل الاتحاد الأوروبي

Ela al. Ela ..... al.

(lale)

Büyük harflerin kullanımını cümle başlarında, özel isimlerde ve başlıklarda vurgulanmalıdır.

Örnek: Özel isimleri yazma: Ela, Lale, Nil

Cümleye büyük harfle başlama: Kek al.

Başlıkları büyük harfle yazma:

<p>AL</p> <p>Al Ela al.</p> <p>Ela kek al.</p> <p>Eline kek al.</p>
--

Noktalama işaretlerinin kullanımına yeri geldikçe değinilmelidir.

İlk cümle oluşturulduğunda nokta işareti kullanılmalıdır.

Örnek: Ela lale al.

İlk soru cümlesi oluşturulduğunda soru işareti kullanılmalıdır.

Örnek: Melek o kalem kimin?

Ünlem işareti son harf grubunda gösterilmelidir. Örnekte belirtilen kullanımı dışına çıkılmamalıdır.

Örnek: Ah, elim acıdı!

Kısa çizgi kullanımını satır sonuna sığmayan kelimeleri hecelerine bölerken gösterilmelidir. Kısa çizginin diğer kullanımları gösterilmemelidir.

Kesme işareti, sadece özel isme gelen ekler ayrılırken gösterilmelidir.

Örnek: Nil'e , Nalan'a, Nail'e

Noktalama işaretlerinin kullanımları gösterildikten sonra pekiştirme etkinlikleri yapılmalıdır.

d) Metin okuma

Metinlerde öğrenci için anlamlı olmayan cümlelerden metinler hazırlanmamalı ve okutulmamalıdır.

Tekerleme, bilmece, sayışma, mani ve ninniler bu kapsamın dışındadır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع من تمويل من قبل الاتحاد الأوروبي

3) Bağımsız Okuma ve Yazma

Seslerin tamamı kavratıldıktan sonra ve temaya başlamadan önce en az iki hafta süreyle öğretmenin rehberliğinde akıcı okuma düzeyini geliştirmek amacıyla okuma çalışmaları (sessiz ve sesli okuma, sesleri doğru çıkarma, vurgu tonlama, koro hâlinde okuma, metin üzerinde konuşma vb.) yapılmalıdır. Bu süreçte öğretmenler, bireysel farklılıkları göz önüne alarak öğrencilerin akıcı okuma becerilerini geliştirme çalışmalarını yürütebilir. Öğrencilerin dil gelişimine (doğru telaffuz, akıcılık, sesleri ayırt etme vb.) katkıda bulunan tekerlemelerin ilk okuma yazma öğretiminde kullanılması önerilmektedir. Okumayı geliştirmeye yönelik tekerleme, sayışma, ninni, bilmece ve maniler sıklıkla kullanılmalıdır.

2.4. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Telafi Eğitimi Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı'nda dil becerileri aşağıda belirtilen dört ana başlık altında düzenlenmiştir.

1. Dinleme/İzleme
2. Konuşma
3. Okuma
4. Yazma

Kazanımlar dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine göre gruplandırılarak sınıf düzeylerine göre farklı başlıklar altında verilmiştir. Bazı kazanımların gerçekleştirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar açıklama olarak belirtilmiştir. Ayrıca sınıf düzeylerine göre sınırlılıklara da kazanım açıklamalarında yer verilmiştir.

Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı'nın uygulama aşamasında “öğretmenler” kendilerini sadece bilgi kaynağı olarak görmek yerine, öğrenme yönelimleri hayat merkezli olan yetişkinlerin öğrenme sürecinde, kursiyerlerin kendilerini keşfedecekleri bir içerik sürecinin idarecisi ve bu sürece yardım eden kolaylaştırıcılar olarak görmelidirler.

Dili bir iletişim aracı olarak kullanmayı öğretirken dört temel beceri olan dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazmanın birlikte öğretilmesi gerekmektedir. Hiçbirine öncelik verilmez ancak öğretim amacına göre bu dört beceriye verilecek ağırlıkların yüzdeleri farklı olabilir.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

Dil bilgisi amaç değil, araç olarak kabul edilmelidir. İletişimde etkileşimi tam anlamıyla gerçekleştirdiği sürece dil bilgisinin, dilin işleyiş düzenini kavramaya yardımcı olacak kadar öğretilmesi yeterlidir. Öğretmenler benzer işlevi olan yapılardan istediklerini kullanmakta serbesttir.

2.5. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI SEVİYELERE GÖRE ÖĞRENME BECERİLERİ, KAZANIM SAYILARI VE SÜRE TABLOSU

Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı Seviyelere Göre Öğrenme Becerileri, Kazanım Sayıları ve Süreleri Tablo 1’de sunulmuştur.

Seviye	Öğrenme Becerisi	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
1-3 A Seviyesi	Dinleme/İzleme	7	80	20
	Konuşma	10	100	25
	Okuma	13	140	35
	Yazma	13	80	20
TOPLAM		43	400	100
1-3 B Seviyesi	Dinleme/İzleme	8	40	12
	Konuşma	13	80	25
	Okuma	18	120	38
	Yazma	12	80	25
TOPLAM		51	320	100
4-5 Seviyesi	Dinleme/İzleme	8	32	13
	Konuşma	5	25	11
	Okuma	18	99	41
	Yazma	13	84	35
TOPLAM		44	240	100
6-7 Seviyesi	Dinleme/İzleme	6	36	15
	Konuşma	5	30	13
	Okuma	18	109	45
	Yazma	10	65	27
TOPLAM		39	240	100

Tablo 1. Türkçe Dersi Çerçeve Öğretim Programı Seviyelere Göre Öğrenme Becerileri, Kazanım Sayıları ve Süreleri

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

3. YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE YÖNELİK TELAFİ EĞİTİMİ TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

3.1. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 1-3 A SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. DİNLEME/İZLEME

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Duyduğu sesleri taklit eder.	
2. Sesleri tanır ve ayırt eder.	2.1. Basit tekerlemeleri ve sayışmaları tekrar etmeleri sağlanır. 2.2. Oyunlarda ve şarkılardaki uyaklı kelimeleri fark etmeleri sağlanır.
3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder.	
4. Dinleme stratejilerini uygular.	4.1. Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. 4.2. Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.
5. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	5. Sadece olay, şahıs ve varlık kadrosuna yönelik sorular (ne, kim) yöneltilir.
6. Sözlü yönergeleri uygular.	6. Yönerge sayısı iki aşamadan fazla olmamalıdır.
7. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.	

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

2. KONUŞMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Tanışma ve selamlaşma kalıplarını doğru biçimde kullanır.	1. “Merhaba, nasılsın, teşekkür ederim, iyiyim, günaydın, iyi günler” gibi yapıları kullanmaları ve konuşmanın devamında ortaya çıkan yeni durumlara karşılık vermeleri istenir.
2. Kendisini, ailesini ve çevresini tanımlayan temel kavramları doğru biçimde kullanır.	2. Kendisine ve yakın çevresine ilişkin temel kavramları (ad, soyad, yaş, anne, baba, kız kardeş, erkek kardeş, milliyet, yaşadığı çevre, okul, arkadaşları vb.) söylemeleri istenir.
3. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	3. Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri (sınıf eşyaları, ev eşyaları, kişisel bakım araçları, vücudun bölümleri ve duyu organları, meslekler, aile bireyleri vb.) kullanmaları için teşvik edilir.
4. Nesne veya varlıkların özelliklerini belirten/niteleyen kavramları kullanır.	4. Nesne veya varlıkların ad, renk, zıtlık kavramları (büyük-küçük, uzun-kısa, geniş-dar, az-çok, sıcak-soğuk, genç-yaşlı) gibi özelliklerini ele alan “eşleştirme, gruplandırma, karşılaştırma, sıralama” yapmaları istenir.
5. Zamanla ilgili kavramları içeren kısa cümleler kurar.	5. Tam saatleri, günün bölümlerini, günleri, ayları, mevsimleri içeren cümleler kurmaları istenir.
6. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.	6.1. Öğrencilerin kendilerini tanıtmaları sağlanır. 6.2. Öğrencilerin çevrelerini ve çevrelerindeki kişileri tanıtmaları sağlanır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
7. Konuşma stratejilerini uygular.	7.1. Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır. 7.2. Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.
8. Konuşmalarında sözlü olmayan mesajları (jest, mimik ve beden dili) kullanır.	8. Günlük iletişime yönelik jest, mimik, beden dili gibi sözlü olmayan mesajları kullanmaları sağlanır.
9. Basit cümleler kurar.	9.1. “Ben öğrenciyim. Ben hastayım.” gibi basit isim cümleleri kurmaları istenir. 9.2. “Var/ yok” kullanılarak isim cümleleri oluşturmaları istenir. 9.3. “Bu kitap mı?” ve “Kitap nerede?” gibi basit soru cümleleri kurmaları ve bu tür sorulara cevap vermeleri istenir.
10. Sayma sayılarını 1’den 20’ye kadar sayar.	10.1. Varlıkları birer birer saymaları istenir. 10.2. Varlıkların sayısal durumlarını “Beş kalem var. Altı defter var.” şeklinde ifade etmeleri istenir.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

3. OKUMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Harfî tanır ve seslendirir.	
2. Hece ve kelimeleri okur.	
3. Basit ve kısa cümleleri okur.	3. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okumaları istenir.
4. Kısa metinleri okur.	
5. Parmakla takip etmeden, uygun hızda sesli okur.	
6. Sesli okumada kelimeleri doğru telaffuz eder.	6. Kelimeleri doğru ve işitilebilir bir ses tonuyla telaffuz etmeleri istenir.
7. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.	7. Görselde yer alan yakın çevresi ile ilgili olayları ve nesnelerin adlarını söylemeleri istenir.
8. Metinle ilgili soruları cevaplar.	
9. Okuduğu bir metni basit cümlelerle anlatır.	9. Okuduğu metindeki olayları ve işlemleri oluş sırasına göre anlatmaları sağlanır.
10. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler.	10. Metnin şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.
11. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	11. Geri dönüşüm işaretleri ve özel gereksinimli bireylere yönelik semboller üzerinde durulur.
12. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.	12. Görsel ve konu arasındaki ilişki vurgulanır.
13. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.	

4. YAZMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.	1. Yazma materyalleri hakkında kısa bilgi verilerek yazma materyallerinin uygun biçimde kullanılması sağlanır.
2. Harfleri tekniğine uygun yazar.	
3. Hece ve kelimeler yazar.	
4. Rakamları tekniğine uygun yazar.	
5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.	
6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.	6.1. Görseli verilen varlık ve kavramların isimlerini yazmaları istenir (sınıf eşyaları, ev eşyaları, kişisel bakım araçları, vücudun bölümleri ve duyu organları, meslekler, aile bireyleri vb.). 6.2. Görselde yer alan eylemin cümle olarak yazılması istenir (“Kitap okuyor. Su içiyor.” vb.).
7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.	
8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.	8.1. Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. 8.2. Nokta, virgül, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
9. Yazma çalışmalarını yapar.	9.1. Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmalarını yaptırılır. 9.2. Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.
10. Formları yönergelerine uygun doldurur.	10. Kimlik bilgilerini (adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi, adres vb.) içeren formları doldurmaları sağlanır.
11. Soru ekini kuralına uygun yazar.	
12. Yazdıklarını düzenler.	12. Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.
13. Yazdıklarını paylaşır.	13. Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

3.2. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 1-3 B SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. DİNLEME/İZLEME

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder.	
2. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.	
3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır.	
4. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	4. Sadece olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede) yöneltilir.
5. Dinleme stratejilerini uygular.	5.1. Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. 5.2. Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.
6. Sözlü yönergeleri uygular.	
7. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.	7. Yönerge sayısı beş aşamadan fazla olmamalıdır.
8. Kısa bir hikâyeyi, olayı ve durumu canlandırır.	

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

2. KONUŞMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Kendisini, ailesini ve çevresini tanımlayan temel kavramları doğru biçimde kullanır.	1. Kendisine ve yakın çevresine ilişkin temel kavramları (ad, soyad, yaş, anne, baba, kız kardeş, erkek kardeş, milliyet, yaşadığı çevre, okul, arkadaşları vb.) söylemeleri istenir.
2. Nesne veya varlıkların özelliklerini belirten/niteleyen kavramları kullanır.	2. Nesne veya varlıkların ad, renk, zıtlık kavramları (büyük-küçük, uzun-kısa, geniş-dar, az-çok, sıcak-soğuk, genç-yaşlı) gibi özelliklerini ele alan “eşleştirme, gruplandırma, karşılaştırma, sıralama” yapmaları istenir.
3. Zamanla ilgili kavramları içeren kısa cümleler kurar.	3. Tam ve yarım saatleri, günün bölümlerini, günleri, ayları, mevsimleri içeren cümleler kurmaları istenir.
4. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	4. Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri (sınıf eşyaları, ev eşyaları, kişisel bakım araçları, vücudun bölümleri ve duyu organları, meslekler, aile bireyleri, yiyecek ve içecekler, alışveriş, hastalıklar vb.) kullanmaları için teşvik edilir.
5. Hazırlıksız konuşmalar yapar.	
6. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.	6. Öğrencilerin kendi belirledikleri ya da öğretmen tarafından belirlenen bir konu hakkında konuşma yapmaları sağlanır.

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
7. Konuşma stratejilerini uygular.	7.1. Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır. 7.2. Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına uygun davranılması gerektiği hatırlatılır. 7.3. Akranlarla ve yetişkinlerle iletişimde dikkat edilecek hususlar belirtilir.
8. Günlük yaptığı işleri anlatan kısa cümleler kurar.	8.1. “Şimdi/Şu an/ Şu anda ne yapıyorsun? Yazı yazıyorum. Türkçe öğreniyorum. Oyun oynuyorum.” gibi şimdiki zamana ait cümleler kurdurulur. Ünlü daralması sezdirilir. 8.2. Şimdiki zamanın soru biçimlerini kullanmaları istenir: “Yazı yazıyor mu? Türkçe öğreniyor mu? Oyun oynuyor mu?” gibi. 8.3. Konuşmalarında geniş zaman kalıpları kullandırılır. “Sabah kalkarım, dişlerimi fırçalarım vb.”
9. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama ögelerini kullanır.	9. Duygu ve düşüncelerini ifade ederken “ve, veya, çünkü, ama, önce, sonra, gibi, örneğin, vb.” kavramları ve cümleleri birbirine bağlayan kelimeler kullanması istenir.
10. Konuşmalarında sözlü olmayan mesajları (jest, mimik ve beden dili vb.) kullanır.	10. Sözlü olmayan mesajları (jest, mimik ve beden dili vb.) kullanmaları istenir.
11. Anlamlı ve kurallı cümleler kurar.	11. Basit eylem cümleleri kurmaları istenir (Başım ağrıyor. Sabah yumurta yedim. Yazın tatile çıkacak mısın? Kitap okumayı seviyorum. vb.).
12. 1’den 100’e kadar tam sayıları sayar.	
13. 1’den 20’ye kadar sıra sayılarını sayar.	

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

3. OKUMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Hece ve kelimeleri okur.	
2. Basit ve kısa cümleleri okur.	2. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okumaları istenir.
3. Kısa metinleri okur.	
4. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	
5. Sesli okumada kelimeleri doğru telaffuz eder.	5. Kelimeleri doğru ve işitilebilir bir ses tonuyla telaffuz etmeleri istenir.
6. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.	6. Görselde yer alan yakın çevresi ile ilgili nesnelerin adlarını ve olayları söylemeleri istenir.
7. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.	
8. Okuduğu bir metni basit cümlelerle anlatır.	8. Okuduğu metindeki olayları ve işlemleri oluş sırasına göre anlatmalarını sağlar.
9. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.	
10. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler.	10. Metnin şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.

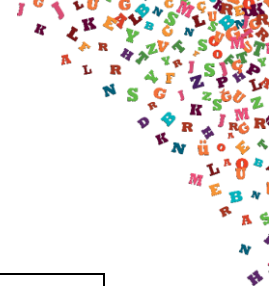

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
11. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.	
12. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	12. Geri dönüşüm işaretleri ve özel gereksinimli bireylere yönelik semboller üzerinde durulur.
13. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.	13. Görsel ve konu arasındaki ilişki vurgulanır.
14. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.	
15. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.	
16. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.	
17. Metin türlerini tanıır.	17. Örneklerle desteklenerek düzyazı ve şiir hakkında kısa bilgi verilir.
18. Şiir okur	18. Öğrencilere kısa şiir ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları - zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

4. YAZMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Hece ve kelimeler yazar.	
2. Rakamları tekniğine uygun yazar.	
3. Anlamalı ve kurallı cümleler yazar.	
4. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.	4.1. Görseli verilen varlık ve kavramların isimlerini yazmaları istenir (sınıf eşyaları, ev eşyaları, kişisel bakım araçları, vücudun bölümleri, duyu organları, meslekler, aile bireyleri vb.). 4.2. Görselde yer alan eylemin cümle olarak yazılması istenir (“Kitap okuyor. Su içiyor.” vb.).
5. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.	
6. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.	6.1. Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır. 6.2. Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
7. Yazma çalışmalarını yapar.	7.1. Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmalarını yaptırılır. 7.2. Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.
8. Formları yönergelerine uygun doldurur.	8. Kimlik bilgilerini (adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi, adres vb.) içeren formları doldurmaları sağlanır.
9. Soru ekini kuralına uygun yazar.	
10. Kısa metinler yazar.	10.1. Olayları oluş sırasına göre yazmaları sağlanır. 10.2. Öğrenciler günlük tutmaları için teşvik edilir. 10.3. Öğrenciler, yazılarına duygu ve düşüncelerini aktarmaları için teşvik edilir.
11. Yazdıklarını düzenler.	11. Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.
12. Yazdıklarını paylaşır.	12. Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.
13. Rakamları tekniğine uygun yazar.	

3.3. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 4-5 SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. DİNLEME / İZLEME

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.	
2. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	
3. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	
4. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	4. Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede, nasıl, neden ve ne zaman) yöneltilir.
5. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.	5. Öğrencilere medya metinleri (reklam, kamu spotu vb.) dinletilerek/izletilerek bunların hedef kitlesi ve amacı hakkında çıkarımda bulunmaları sağlanır.
6. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.	
7. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.	
8. Dinlediklerini/izlediklerini anlatır.	

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

2. KONUŞMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	
2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.	2.1. Düşüncelerini ve duygularını ifade eden cümleler kurar. 2.2. Akranlarıyla veya yetişkinlerle bir konuyu konuşurken göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla, anlaşılır bir dille, konu dışına çıkmadan, önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşmaları, konuşmanın akışı içinde sorulara cevap vermeleri, konuşmalardan ne anladıklarını ifade etmeleri sağlanır.
3. Günlük hayatta karşılaştığı durumları/olayları dramatize eder.	3. Öğrencilerin oynadıkları bir oyunu, yaptıkları alışverişi, bir tanışmayı, bir nesneyi, bir yeri, bir kişiyi vb. dramatize etmeleri sağlanır (Öğrencilerde olumsuz duygu durumları çağrıştıracak etkinlikler yaptırılmamalıdır.).
4. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.	4. Başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır.
5. Hazırlıklı konuşma yapar.	5.1. Öğrencilerden bir arkadaşını, izledikleri bir filmi, sevdikleri bir oyunu, bir oyuncacığı, bir hayvanı, bir yiyeceği vb. tanıtımları beklenir. 5.2. Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

3. OKUMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
Akıcı Okuma	
1. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.	1. Heceleme, tekrar ve geri dönüşler yapmadan işitilebilir bir ses tonuyla okur.
2. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	
3. Şiir okur.	
Söz Varlığı	
4. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	4.1. Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarının anlamlarını sözlüklerden kontrol etmeleri sağlanır. 4.2. Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.
5. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.	
6. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.	
7. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.	7. Günlük hayatta karşılaşılabilecekleri “yüz, ay, çay, ak, ben” gibi eş sesli sözcükler kullanılır.
8. Okuduğu metindeki gerçek ve mecaz anlamlı sözcükleri belirler.	

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
9. Kökleri ve ekleri ayırt eder.	9. Kök ve eklerin türleri ile ilgili ayrıntıya girilmez.
10. Yapım ekinin işlevlerini açıklar.	10. Yapım ekleri ezberletilmez, işlevleri sezdirilir. Kelime türetmenin mantığı en işlek yapım ekleri ile kavratılır.
Anlama	
11. Okuduğu metnin konusunu belirler.	
12. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.	12. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim gibi sorulara cevap verir.
13. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık belirler.	
14. Metin türlerini ayırt eder.	14. Düz yazı ile şiir arasındaki farkı belirlemeleri sağlanır; hikâye, fabl, masal, haber metni türleri tanıtılır. Metin türleri ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmez.
15. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.	15. Kahramanların fiziksel ve kişilik özelliklerinin karşılaştırılması sağlanır.
16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.	16. Olayların oluş sırasına göre anlatılmasına dikkat edilir.
17. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.	
18. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	18. Haritalar, medya işaretleri ve sembolleri üzerinde durulur.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

4. YAZMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Bir işin işlem basamaklarını yazar.	1. Öğrencilerin bir aletin kullanım aşamalarını, bir oyunun basamaklarını ya da bir yol tarifini yazmaları sağlanır.
2. Hikâye edici metin yazar.	2.1. Olayların oluş sırasına göre yazılmasının gerekliliği hatırlatılır. 2.2. Kişi, olay ve mekân unsurlarının anlatılması sağlanır.
3. Bilgilendirici metin yazar.	3.1. Yazdıklarına duygu ve düşüncelerini aktarmaları için teşvik edilir. 3.2. Verilen ya da kendi belirledikleri bir konu hakkında araştırma yapmaları sağlanır.
4. Görselleri ilişkilendirerek bir olayı anlatır.	
5. Formları yönergelerine uygun doldurur.	
6. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.	6.1. Yay araç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur. 6.2. Kitap, dergi, gezegen ve yıldız adlarının yazımı ile iki noktadan sonra büyük harf kullanıldığı durumlar belirtilir.
7. Yazdıklarını düzenler.	7.1. Öğrenciler yazdıklarını dil bilgisi yönünden kontrol etmeye teşvik edilir. 7.2. Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
8. Yazdıklarını paylaşır.	8.1. Öğrenciler, yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir. 8.2. Öğrenciler kompozisyon ve şiir yarışmalarına katılmaları için teşvik edilmelidir.
9. İmza atar.	9. İmzanın anlamı ve ismin baş harfi ile soy ismin bütününe sembolize etmesi gerektiği vurgulanır. Öğrencilere imzalarını belirlemeleri için kılavuzluk yapılır.
10. Sayıları doğru yazar.	10. Sayıların harflerle yazımı, birden fazla kelimedenden oluşan sayıların yazımı, Romen rakamlarının yazımı üzerinde durulur.
11. Yazılarında bağlaçları kuralına uygun kullanır.	11. Bağlaçlardan “de” ve “ki”yi doğru yazmaları sağlanır.
12. Yazılarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.	12. Ünlü düşmesi, ünlü daralması, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması ve ünsüz türemesi ses olayları üzerinde durulur.
13. Kısa metinler yazar.	13. Öğrenciler dilekçe yazmaya teşvik edilir.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

3.4. TÜRKÇE DERSİ ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI 6-7 SEVİYESİ KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. DİNLEME / İZLEME

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	
2. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	
3. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	
4. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.	
5. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.	5. Öğrencilere düzeylerine uygun reklam, çizgi film, kamu spotu dinletilerek/izletilerek bunlardaki mesajların tespit edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır.
6. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.	

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURIYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

2. KONUŞMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Hazırlıksız konuşma yapar.	1. Akranlarıyla veya yetişkinlerle bir konuyu konuşurken öğrencilerin göz teması kurmaları, işitilebilir bir ses tonuyla konuşmaları, uygun hitap ifadeleri ve nezaket sözcükleri kullanmaları, vurgu ve tonlamalara dikkat ederek akıcı ve anlaşılır bir dille, konu dışına çıkmadan, önceden belirlenmiş kurallara uyarak konuşmaları, konuşmalardan ne anladıklarını kendi cümleleri ile ifade etmeleri sağlanır.
2. Hazırlıklı konuşma yapar.	2.1. Öğrencilerin topluluk önünde konuşulacak/tartışılacak konu/sunu için hazırlık yapması, gerekli metinleri okuması ve çalışması, konuşmasını edindiği bilgiler üzerine kurgulaması, prova yapması ve sunması sağlanır. 2.2. Konuşmasını/sunumunu uygun durumlarda görseller ile destekler.
3. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	
4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.	
5. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	5. “Ama, fakat, ancak, lakin” ifadelerini kullanmaları sağlanır.

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

3. OKUMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
Akıcı Okuma	
1. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.	1. Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.
2. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	
Söz Varlığı	
3. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	3. Sözcükleri öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçlar kullanmaları sağlanır.
4. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.	4. Metinde geçen sıfatları tanımaları sağlanır. Tür bilgisi ve ayrıntı verilmez.
5. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.	5. Metinde geçen zamirleri tanımaları sağlanır. Tür bilgisi ve ayrıntı verilmez.
6. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.	6. Bu sınıf seviyesinde “ile, ve, veya, gibi, kadar, için” edat ve bağlaçları üzerinde durulur.
7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.	7. İsim çekim ekleri (çokluk, hal, iyelik ve soru) ve fiil çekim ekleri (kip ve kişi) öğrencilerin kavrama durumlarına göre kademeli olarak verilir.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
Anlama	
8. Metnin konusunu belirler.	
9. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	
10. Okuduklarını özetler.	
11. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.	
12. Metinle ilgili soruları cevaplar.	12. Metinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim gibi sorulara cevap verir.
13. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.	13. Mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosunun özellikleri üzerinde durulur.
14. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.	14. Bu sınıf düzeyinde öyküleyici ve açıklayıcı anlatım biçimleri üzerinde durulur.
15. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.	
16. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	16. Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma üzerinde durulur.
17. Metin türlerini ayırt eder.	17.1. Anı, mektup, tiyatro, gezi yazısı, masal, biyografi, hikâye türleri üzerinde durulur. 17.2. Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmez.
18. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.	

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

4. YAZMA

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
1. Hikâye edici metinler yazar.	1. Öğrencilerden yazılarını serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşturmaları, paragraflar arasında anlam bütünlüğü sağlamaları, herhangi bir olayı veya etkinliği oluş sırası içinde yazmaları, anlatımlarını zenginleştirmek için betimleyici anlatım yönteminden yararlanmaları ve yazılarına uygun bir başlık vermeleri beklenir.
2. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.	
3. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	3. “Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte, oysa ki, özellikle, ilk olarak, son olarak ve buna rağmen” gibi ifadelerin kullanılması sağlanır.
4. Bilgilendirici metinler yazar.	4.1. Öğrenciler yazılarında günlük hayattan örnekler vermeleri için teşvik edilir. 4.2. Bu sınıf seviyesinde öğrencilerden mantıksal bir sıra içinde yazmaları, paragraflar arasında anlam bütünlüğü sağlamaları ve yazılarına uygun bir başlık belirlemeleri beklenir.
5. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.	
6. Yazdıklarını düzenler.	6.1. Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez. 6.2. Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

SURİYELİ ÇOCUKLARIN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE ENTEGRASYONUNUN DESTEKLENMESİ PROJESİ

KAZANIMLAR	AÇIKLAMALAR
7. Yazdıklarını paylaşır.	7. Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medyada paylaşmaya teşvik edilir.
8. Formları yönergelerine uygun doldurur.	
9. Kısa metinler yazar.	9. Duyuru, ilan ve reklam metinleri yazdırılır.
10. Yazdıklarını desteklemek için gerektiğinde görsel kullanır.	10. Grafik, tablo, resim, fotoğraf vb. kullanmaları sağlanır.

